

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 44.

Vydána dne 26. května 1925.

Obsah: **102.** Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., o akciové bance cedulové.

102.

**Zákon ze dne 23. dubna 1925,
kterým se mění a doplňuje zákon ze dne
14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., o akciové
bance cedulové.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

(1) Vládě se ukládá, aby zřídila podle zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., o akciové bance cedulové (bankovního zákona), který se tu zároveň mění a doplňuje, „Národní banku československou“.

(2) Tím mění se § 2 bankovního zákona.

Čl. II.

(1) Základem pro výdaj bankovek bude nyní nejší měnová jednotka „koruna československá“ (Kč).

(2) Tím mění se § 3 bankovního zákona.

Čl. III.

(1) Dokud nebude bance zvláštním zákonem uložena povinnost vyměňovati bankovky za kov podle § 15 bankovního zákona, jest banka povinna pečovati o udržení poměru koruny československé ku plnohodnotným zlatým měnám cizím na úrovni posledních dvou let.

(2) Banka jest povinna zřídit proto ze zisků plynoucích z obchodů s devisami a drahými kovy zvláštní rezervní fond; příspěvky do něho jsou výlohami provozovacími (§ 132, odst. 1. bankovního zákona).

(3) Tím zrušuje se poslední věta § 5, počínající slovy „dále péče“, druhá věta § 41 a celý § 42 bankovního zákona. V § 11 ban-

kovního zákona mění se číslice „20“ na „15“, škrtá se slovo: „zejména“ a nahrazují se slova: „tohoto zákona nebo stanov“ touto vložkou: „zákonných předpisů o této bance“.

Čl. IV.

(1) Bankovky vydané bankou jsou v tuzemsku zákonným platidlem.

(2) Tím zrušuje se § 13 bankovního zákona.

Čl. V.

(1) Bankovky znějí zpravidla na obnosy deseti dělitelné; vláda však může povolit bance vydati i bankovky po pěti korunách.

(2) Tím mění se celý § 16 bankovního zákona.

Čl. VI.

(1) Text bankovek jest v jazyku státním, oficiálním a obsahuje počet korun československých, na které platí. Tato hodnota bude uvedena také v jazyku ruském (maloruském), německém a maďarském.

(2) Tím zrušuje se odst. 1. a poslední věta odstavce 2. § 18 bankovního zákona.

(3) Do odstavce 3. § 19 bankovního zákona vsunuje se před poslední větu tato nová věta: „I pokus přechinu jest trestný.“

Čl. VII.

(1) Od doby, kdy akciová jistina bude aspoň ze dvou třetin upsána a splacena (§ 46 bankovního zákona), až do vydání měnového zákona má banka míti kovovou úhradu, která musí činiti 20% celkového oběhu bankovek, k němuž přičítají se závazky na viděnou splatné, ale odečte se od něho dluh státní.

(2) Tato úhrada zvyšuje se po 15 let vždy o 1% ročně.

(3) Pro výpočet poměru úhrady k oběživu rozhodným jest v každém kalendářním čtvrtletí průměr kursů na novoyorské burse, jak se jevil za posledních 14 dnů předchozího čtvrtletí.

(4) Do úhrady počítají se kromě drahých kovů, mezi nimiž zlato musí tvořiti nejméně tři čtvrtiny hodnoty celé jejich zásoby, také cizí hodnotné bankovky (valuty), kurantní mince, devisy na hodnotné měny, a to jednak směnky na hlavní bankovní místa v Evropě a Americe s podpisem dobrého bankovního ústavu a odpovídající i jinak předpisům o bankovní směnce, jednak pohledávky ihned splatné vůči bankovním ústavům nesporně dobrým v hlavních bankovních místech v Evropě a Americe. Cizí hodnotné bankovky, mince a devisy, které přesahují nejnižší míru úhrady kovové, počítají se do úhrady obchodní (bankovní).

(5) Tím se jednak mění, jednak zrušuje odst. 1. § 26, celý § 28 a poslední věta § 29 bankovního zákona (čl. XXIV).

Čl. VIII.

(1) Zhorší-li se úhrada článkem VII. předepsaná, bude banka po dobu zhoršení povinna platiti státní daň bankovkovou z rozdílu mezi skutečným a nejvýše přípustným oběhem bankovek; její sazba bude rovna bankovní sazbě eskontní:

a) s přírážkou 1%, není-li rozdílu mezi skutečnou a předepsanou úhradou většího než 2%; mimo to však

b) s další přírážkou stupňovanou o 1½% za každá další 2% zhoršení, a to ať poslední stupeň zhoršení vyčerpá celá 2% čili nic.

(2) Sazba daně této nesmí však býti nikdy nižší než 5% za rok.

(3) Platí se pro rata temporis a vyúčtování děje se koncem roku z obnosů obsažených ve výkazech podle § 139 bankovního zákona.

(4) Tím mění se § 30 (čl. XXIV, odst. 4.) bankovního zákona; kromě toho zrušují se §§ 31 (i v § 121 bod 12.), 47 (i v odstavci 2. § 49) a 48 téhož zákona.

Čl. IX.

(1) Za odst. 1. § 44 bankovního zákona vloží se jako odst. 2.:

„Vláda se zmocňuje splatiti tyto upsané akcie především z podílu na likvidaci Rakousko-uherské banky kromě jiných prostředků, které se uvolní likvidací Bankovního úřadu ministerstva financí (vládní nařízení ze dne 12. května 1919, č. 246 Sb. z. a n., o Bankovním úřadě ministerstva financí).“

(2) Do téhož § 44 bankovního zákona vkládá se jako poslední odstavec:

„Také zlatého pokladu státního jako zvláštního jmění účelového, ke zlepšení měny věnovaného (poslední odst. § 4 zákona ze dne 23. března 1923, č. 62 Sb. z. a n., o ražbě československých dukátů) jest použití částkou nejméně 20,000.000 Kč k úpisu akcií. Na takový úpis bude stejně jako na úpis akcií státem (čl. XV) vydána zvláštní jedna akcie hromadná, nepřevoditelná a nezczizitelná. Hlasovací právo za tuto hromadnou akcii vykonáváti bude za zlatý poklad státní ministr financí jako předseda kuratoria Rašínova fondu nebo zástupce jím jmenovaný.“

Čl. X.

Do § 46 bankovního zákona vkládá se jako druhý odstavec:

„Jakmile zahájí banka činnost, přestane působiti Bankovní úřad ministerstva financí. O tom, kdy banka zahájí činnost, dohodne se ministr financí s bankovní radou a vydá úřední vyhlášku ve Sbírce zákonů a nařízení.“

Čl. XI.

(1) Do 2. odst. § 49 bankovního zákona vkládá se mezi „50“ a „Bankovního“ předložka: „s“.

(2) K tomuto 2. odst. § 49 téhož zákona připojí se věta:

„Společenská smlouva o založení banky jest prosta poplatku.“

Čl. XII.

(1) Mezi státem, Bankovním úřadem ministerstva financí a samým ministerstvem financí jakož i bankou provésti jest vyúčtování (§§ 49 a 51 bankovního zákona), jehož předmětem bude zvláště také s jedné strany celý oběh státovkový převzatý bankou i se závazky Bankovního úřadu ministerstva financí z běžných účtů i jiných obchodů jeho a s druhé strany dluh státovkový, pokud vyplyne z pasivního salda.

(2) Státovky v oběhu jsoucí jakož i státovky dávané do oběhu z převzaté zásoby od Ban-

kovního úřadu ministerstva financí budou od té doby, kdy banka zahájí činnost, pokud se týče od doby, kdy vydány budou, považovány za její bankovky.

(3) Vláda se zmocňuje, aby za stát toto vyúčtování provedla, dlužní úpis o tomto dluhu bance vydala a sjednala s ní úmluvu o umoření a zúrokování tohoto dluhu. Zúrokování samo jest však smluviti vždy jen na rok, a to nejvýše takovou sazbou, aby banka mohla z celého čistého zisku vypláceti dividendu 6%. Vláda se také zmocňuje prodání bance nemovitosti, které dosud drží Bankovní úřad ministerstva financí jako vlastnictví státu.

Tím doplňuje se odst. 1. § 49 bankovního zákona.

(4) Službě úrokové a umořovací (odst. 3.) přikazují se platy na dávku z majetku a přírůstek na majetku podle odst. 5. a příjmy státu z banky (§ 132 bankovního zákona, čl. VIII a XXIV odst. 2.).

(5) Jakmile vykázaný dluh státovkový klesne pod 5 miliard Kč, lze rozhodnutím ministra financí dalších platů docházejících na dávku z majetku a dávku z přírůstku na majetku ze dvou třetin použití k umoření státních bonů vydaných podle zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 333 Sb. z. a n., o záměně 6% státních pokladničních poukázek za bony Československé republiky až do plného jejich splacení. Bony tyto nesmí však býti již vydány. Částka vybrané dávky z majetku a dávky z přírůstku na majetku, které se použije ke splacení bonů, jest pouhou bezúročnou zálohou, kterou povinen jest ministr financí celou vrátiti původnímu účelu ročními splátkami tak velikými, jako jsou uspořené úroky ze všech proplacených bonů. Tím doplňuje se § 1 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n., o dávce z majetku a dávce z přírůstku na majetku.

(6) Zprávu o celém výsledku předloží vláda Národnímu shromáždění do 1 roku od zahájení činnosti banky ke schválení.

Čl. XIII.

(1) Firma banky jest: „Národní banka Československá“, „Národní banka Československá“, v překladu ruském (maloruském) „Народный банк Чехословакии“, německém „Čechoslovakische Nationalbank“, maďarském „Csehszlovák nemzeti bank“.

(2) Tím mění se 1. odst. § 53 bankovního zákona.

Čl. XIV.

(1) Až do vydání měnového zákona stanoví se akciová jistina banky na 12.000.000 zlatých dolarů S. S. A., rozdělená na 120.000 akcií po 100 zlatých dolarech S. S. A.; bance se však povoluje zvýšiti tuto akciovou jistinu na 15.000.000 zlatých dolarů S. S. A.

(2) Tím mění se 1. a 2. věta § 58 bankovního zákona.

Čl. XV.

Věta 1. odstavce 2. § 59 bankovního zákona mění se takto:

„Státní správě bude vydána na úpis 40.000 kusů akcií provedený podle § 44 bankovního zákona 1 akcie hromadná; zvýší-li se akciová jistina, vzrůstá úpis státní správy o třetinu nových akcií.“

Čl. XVI.

(1) V § 60 bankovního zákona zmíněné vzory A, B a C mění se v přílohách takto:

„Příloha A.“

Číslo.....

Serie.....

Akcie

Národní banky Československé

na

100 zlatých dolarů S. S. A.

slovy: jedno sto zlatých dolarů Spojených států amerických, kterouž poskytují se
.....v..... nebo každému oprávněnému nástupci jeho všechna práva na veškerém jmění a na výtěžcích „Národní banky Československé“, jež podle zákonů ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., a ze dne 23. dubna 1925, č. 102 Sb. z. a n., přísluší každému akcionáři.

V Praze dne

Národní banka Československá.

(pečeť)

(podpisy)

*Príloha A.*Číslo *Seria*

Účastina

Národnej banky Československej
na

100 zlatých dolárov S. S. A.

slovami: jedno sto zlatých dolárov Spojených štátov amerických, ktorou poskytujú sa
..... v alebo každému oprávněnému jeho nástupcovi všetky práva na všetkom imaní a na výťažkoch „Národnej banky Československej“, ktoré podľa zákonov zo dňa 14. apríla 1920, č. 347 Sb. z. a n., a zo dňa 23. apríla 1925, č. 102 Sb. z. a n., príslužia každému účastinárovi.

V Prahe, dňa

Národná banka Československá.

)pečať)

(podpisy).

Príloha B.

Kupon č.

k akcii

číslo *serie*

Národní banka Československá vyplatí doručiteli tohoto kuponu dividendu a superdividendu pro rok po řádné valné hromadě.

Dividendy a superdividendy, které do tří roků ode dne splatnosti nebyly vybrány, propadají rezervnímu fondu.

Národní banka Československá.

Príloha B.

Kupon č.

k účastine

číslo *serie*

Národná banka Československá vyplatí doručiteľovi tohoto kuponu dividendu a superdividendu pre rok po riadnej valnej hromade.

Dividendy a superdividendy, ktoré do troch rokov odo dňa splatnosti neboli vybrané, prepadajú rezervnému fondu.

Národná banka Československá.

Príloha C.

Talon

k akcii

číslo *serie*

Národní banka Československá vydá doručiteli tohoto talonu u svého hlavního ústavu v Praze nový arch kuponů, jenž bude pro tuto akcii vydán roku

Národní banka Československá.

Príloha C.

Talon

k účastine

číslo *serie*

Národná banka Československá vydá doručiteľovi tohoto talonu u svojho hlavného ústavu v Prahe nový hárok kuponov, ktorý bude pre túto účastinu vydaný roku

Národná banka Československá.“

(2) Do § 60 bankovního zákona vsune se jako poslední odstavec:

„Přenositelnost akcií vázána jest schválením bankovní rady.“

Čl. XVII.

Odst. 3. § 63 bankovního zákona se zrušuje a nahradí se předpisem tohoto znění:

„Otázku poštovního řešení jest podle zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb. z. a n., o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plniti úkolů správních.“

Čl. XVIII.

Pokud platné právní předpisy obsahují nějaké výhody pro bývalou Rakousko-uherskou banku nebo Bankovní úřad ministerstva financí, může se jich také banka obdobně dovolávat, avšak výhod Rakousko-uherské banky jen tehdy, když by bez nich bylo znemožněno nebo znesnadněno skoncování obchodů, které Bankovní úřad ministerstva financí převzal podle úmluv o likvidaci Rakousko-uherské banky uveřejněných vyhláškou ministra financí ze dne 13. prosince 1923, č. 237 Sb. z. a n. (opravenou ve vyhlášce ministra financí ze dne 24. prosince 1923, č. 270 Sb. z. a n.) od Rakousko-uherské banky a předal Národní

banke Československé. Žádná z výhod toho či onoho druhu nesmí se přičítati ani bankovnímu zákonu původnímu ani tomuto zákonu.

Čl. XIX.

Poštovní úřad šekový (§ 44 bankovního zákona), spořitelny, pojišťovny, zemské peněžní ústavy a osoby právnické (na př. korporace, fondy) mohou se schválením svého dozorcího úřadu uložití přiměřenou část svých prostředků v akciích banky.

Čl. XX.

Pod písmenou a) bod 2. § 71 bankovního zákona mění se:

„2. devět nebo deset (čl. XXI) členů“

Čl. XXI.

Paragraf 73 bankovního zákona doplňuje se odstavcem 2. tohoto znění:

„Bankovní rada může kooptovati většinou hlasů se souhlasem guvernéra desátého člena s dvouletou dobou působnosti; pro něho není však závazným ustanovení ani § 79 ani první věty § 110 bankovního zákona.“

Čl. XXII.

(1) Zrušuje se celý § 77 (i v § 120) bankovního zákona.

(2) První věta odst. 2. § 98 bankovního zákona se mění takto:

„Nedošlo-li k ní, rozhoduje pětičlenný rozhodčí soud,“

(3) Poslední věta tohoto § 98 téhož zákona se zrušuje.

Čl. XXIII.

První věta § 120 bankovního zákona se mění takto:

„Usnesení valných hromad, pokud nepodmiňují změny bankovního zákona nebo tohoto zákona anebo stanov a netýkají se voleb, potřebují“

Čl. XXIV.

(1) V odst. 4. § 122 bankovního zákona opravuje se:

„(§ 122)“ správně na: „(§ 123)“.

(2) V § 132 bankovního zákona mění se odst. 2. pod písmeny a), c) a d) takto:

„a) akcionářům dividendy 6%, jež bude vyplácena s příděly podle c) a d) po řádné valné hromadě,

c) z obnosu, který poté ještě zbývá, náleží polovina akcionářům jako superdividendy do celkové výše 8% a druhá polovina připadá státu,

d) přesahovala-li by přidělem ad c) uvedeným celková dividendy akcionářů 8%, náleží z obnosů těchto 8% přesahujících jen jedna čtvrtina akcionářům jako další superdividendy, kdežto zbývající tři čtvrtiny připadají státu.“

(3) V § 134 a v odst. 1. a 2. § 135 bankovního zákona uvedená „4%“ mění se na: „6%“.

(4) Z §§ 132 odst. 1. a 137 bankovního zákona vypouštějí se slova: „podle § 30“ a nahrazují se těmito slovy: „na dani bankovní (čl. VIII)“.

Z § 138 bankovního zákona vypouštějí se na konci slova: „dle §§ 26, 28 a 29“.

Kromě toho vypouštějí se z 1. odst. § 139 téhož zákona slova: „oceněné podle § 28“.

Konečně vypouštějí se z téhož § 139 odst. 2. bod 2 lit. a) slova: „uvedenou rozděleně podle § 28“ a nahradí se těmito slovy: „roztříděnou podle jednotlivých druhů jejích“.

Čl. XXV.

Paragraf 136 bankovního zákona se mění a bude celý znít takto:

„(1) Zaměstnanci Národní banky Československé, pokud by jinak podléhali pensijnímu pojištění podle zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., kterým se mění některá ustanovení zákona o pensijním pojištění (zákon z 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. z roku 1907, a císařského nařízení z 25. června 1914, č. 138 ř. z.), jsou z pojistné povinnosti vyňati.

(2) K zabezpečení zaopatřovacích požitků zmíněných zaměstnanců a jejich pozůstalých zřídí Národní banka Československá zvláštní fond. Pro přestupy zaměstnanců do služeb Národní banky Československé a ze služeb Národní banky Československé platí předpisy § 68, odst. 2. zák. č. 89/1920 Sb. z. a n.

(3) Pensijní fond dotuje banka příspěvky stanovenými každým rokem tak, aby ve 20 letech byl pensijní fond doplněn na výši, kryjící zaopatřovací nároky zaměstnanců aktivních, pensionovaných a pozůstalých po zaměstnancích v rozsahu odpovídajícím stanovám fondu.

(4) Příslušná bilance tohoto fondu sestavována bude ob rok, po prvé za rok, kdy cedulová banka vstoupí v život. Pokud by vyplácením pensí byl úrokový výnos pensijního fondu vyčerpán, smí banka obnosy přesahující tento výnos vypláceti ze svého a zaúčtovat je do vydání běžných. Bankovní rada smí valné hromadě navrhnouti a valná hromada smí se usnésti o případném zvýšení příspěvku pensijnímu fondu.

(5) Změny ve vyměřování pensí může usnášeti jen valná hromada, avšak usnesení taková nemohou zkrátiti nabytých práv.

(6) Pensijní fond netvoří část jmění bankovního.

(7) Stanovy, upravující správu tohoto pensijního fondu, dává bankovní rada (§ 87 bankovního zákona) a schvaluje ministerstvo financí. Dlužno při nich dbáti všeobecných ustanovení zákona shora uvedeného.

Čl. XXVI.

(1) Vláda se zmocňuje, aby za vhodných hospodářských podmínek uzavřela v cizině měnovou půjčku až do 50,000.000 zlatých dolarů S. S. A. nebo ve stejné hodnotě anglických liber, jejíž výtěžku smí býti použito jedině k účelům měnovým (čl. III).

(2) Pro způsob, jak půjčku tuto uzavřít, platí zákon ze dne 31. března 1922, č. 110 Sb. z. a n., kterým se zmocňuje ministr financí, aby sjednal půjčky také v cizí měně.

(3) Výtěžek půjčky bude dán do správy bance podle úmluvy sjednané mezi ní a vládou.

Úmluva tato uloží mimo jiné bance povinnost, aby půjčku spravovala na zvláštním účtě, jehož výtěžku bylo by používáno výhradně k úrokové a umořovací službě zápůjčky. Pokud by výtěžky ty nestačily, nesl by službu stát. Nebude-li zápůjčky z části nebo zcela již potřebí k úkolu původně určenému, bude jí použito k mimořádnému splácení jejímu.

Čl. XXVII.

Zákony ze dne 9. října 1924, č. 237 Sb. z. a n., kterým se zřizuje Zvláštní fond pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů, ze dne 10. října 1924, č. 238 Sb. z. a n., kterým se zřizuje Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé, ze dne 10. října 1924, č. 239 Sb. z. a n., o vkladních knížkách (listech), akciových bankách a o revisi bankovních ústavů a ze dne 10. října 1924, č. 240 Sb. z. a n., o příročí k ochraně peněžních ústavů a jejich věřitelů nevztahují se na Národní banku Československou.

Čl. XXVIII.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provede jej ministr financí v dohodě s ministrem spravedlnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Stříbrný v. r.

Bečka v. r.